

PRAKTISS

• Als je vertrekt van Roesbrugge is de... vanuit B&B Overst... bewegwijzerd me... Zorg voor waterd...
 Gratis routeplan: v... dode-ijzerwandeln...
 • Brouwerij Werbr... artisanale bieren... degustaties gecon...
 ven van huisbere... noodzakelijk.
 Roesbruggeplein... www.brouwerij-w...
 • De 4.000 hectare... zich uit van de Fra... tot in Handzame... regenwater op ee... afgeleid naar de v... een ongeëvenaar... schouwspel van g...
 Place to be is natu... Diksmuide, waar... steltkluten, bruin... aalscholvers kunt... kijkhutten. www...
 bied/de-blankaar...

RDe eindejaarsdrukte beetje beu? Dan trek je naar een ongerepte plek voor een deugddoende wandeling. De Dode IJzer in Roesbrugge-Haringe bij de Franse grens was ooit een boomend handelscentrum in de Westhoek. Nu is de streek zalig verstillend in de tijd. Water, wind, flets licht en wat vogels: méér heb je niet nodig voor een onweerstaanbaar magisch plaatje in de winter.

JOHAN LAMBRECHTS

Roesbrugge-Haringe is een echte uithoek. De deelgemeente van Poperinge ligt vlak bij de 'Schreve', de Franse grens, en het lijkt alsof je er in een ander land terecht komt. De streek flitst je terug naar een nostalgisch schilderij van honderd jaar geleden. Een weids boerenlandschap met hier en daar een eenzame hoeve. Eindeloze uitzichten over natte velden, en tientallen vogels die in slow motion opvliegen als je voorbijstapt.

Vanzelf vertragen
 En de IJzer natuurlijk, de rivier die 41 kilometer verder in Nieuwpoort uitmondt in de Noordzee. Traag meandert hij door de hooilanden en weides. Alleen al van dat uitzicht ga je zélf een stukje vertragen. Roesbrugge-Haringe mag dan een gat zijn, het is voor elke wandelaar een prachtige uitvalsbasis om ontdekkingen te doen. Dé must is het wandelnetwerk van de IJzervallei, met als

hoogtepunt de voornamelijk verkeersvrije Dode IJzer-wandelroute die een stuk langs het jaagpad naast de rivier loopt. Het miezert een beetje en het is winterkoud als we vanuit ons cosy logeeraadres B&B het Oversteekhof (oversteekhof.be) vertrekken voor een 14 kilometer lange tocht. We steken via de houten Kallebrug de IJzer over en zetten koers naar het centrum van het dorp. Na nog geen tien minuten zitten we in een compleet andere wereld. Ik ruik de rivier, de geur van winterse verrotting, de aal op de velden. Een stel ganzen scheert boven mijn hoofd laag door het landschap. Deze verstilde streek is een aanrader voor elke wandelzool. Het pad naast de Dode IJzer, een oude meander van de stroom, was vroeger een smokkelweg bij uitstek. Tweehonderd jaar lang werd op de natte paadjes naast de IJzer gesmokkeld dat het een lieve lust had! 'Geblauwd', klinkt het zo prachtig in het West-Vlaams.

Scheepjes vergaan
 Als je het piepkleine centrum van Roesbrugge binnenwandelt, waar de IJzer België binnenvloeiend, val je van de ene verbazing in de andere. Ook al is de plek nu een beetje uitgestorven, in de twaalfde eeuw was dit een welvarende handelsplaats waar de schepen via de bevaarbare rivier recht tot in het dorp voeren. In de 16de eeuw werd de rivier zelfs rechtgetrokken voor de scheepvaart. Drie eeuwen later was Roesbrugge een echt stadje aan de stroom geworden en telde het een steenbakkerij, een

Weg van de wereld aan de IJzer

pannenfabriek, twee tabaksfabrieken, diverse brouwerijen, een azijnstokerij én een koffiebranderij. Maar toen volgde na de Tweede Wereldoorlog het verval. De scheepvaart op de IJzer viel stil, en ook Roesbrugge dommelde langzaam in. Eén enkele schoorsteen en een behoorlijk aantal burgershuizen getuigen nog van dat glorieus verleden. Een mens wordt er wat melancholisch van. Maar zonder die abrupte stilstand was hier natuurlijk nooit zo'n prachtig natuurgebied vol reigers, futen en eenden tot stand gekomen.

Vette kleigrond
 De rest van het parcours banen we ons een weg over de modderige ondergrond, want het wandelpad en de weides bij de Franse grens liggen er drassig bij. Boeren hebben diepe voren getrokken in het landschap, als merktekens in de vette kleigrond. Lang geleden dat we nog zo in volgestrekte stilte konden wandelen. En dan is hij er plots weer: de oever van de soms brede, soms smalle maar altijd rustgevende IJzer. Het vele water en het desolate grenslandschap op het eerste stuk van de wandeling zorgen voor een unieke sfeer. Ik stap over het met riet bedekte Heybrugje, en plots sta ik in Frankrijk! Vlak bij de Eendenjachtput zitten bij een stel houten lokeenden jagers eenden te schieten, iets wat alleen nog in Frankrijk toegelaten is. Maar we moeten naar Haringe, en maken dus rechtsomkeer voor een laatste, magistrale stuk, recht door de velden. In het kleinere-dan-piepkleine Haringe laten we in het volkse café Le Cadran onze met slijk

«Behalve één ander wandelkoppel zijn we de hele dag geen levende ziel tegengekomen. Alsof je even terugkeert naar het Vlaanderen van vijftig jaar geleden»

besmeurde bottines wijselijk achter aan de deur. We mogen van de sympathieke waard wél onze picknick opeten, en bestellen warme drankjes om ons lichaam weer op temperatuur te brengen. Hier in het dorp staat het standbeeld voor de legendarische figuur 'Karel de Blauwer', symbool voor de smokkelaar die op maanloze nachten de grens naar Frankrijk overstak, met een zak gevuld met vijftig kilogram op zijn rug. Inhoud: geurende tabak uit de fabriek in Roesbrugge, alcohol en smeuge boter. Dat het een helse tocht was over prikkeldraad, doorheen ijskoude beken en zompige weides, daar zijn we na vandaag wel van overtuigd. Opgewarmd volgen we een laatste stuk langs onverharde wegen door de velden naar Roesbrugge. Daar keren we via het jaagpad langs de IJzer terug naar ons beginpunt. Behalve één ander wandelkoppel zijn we de hele dag geen levende ziel tegengekomen. Alsof je even terugkeert naar het Vlaanderen van vijftig jaar geleden. En nu naast de kachel het slijk van onze schoenen schrobben!

Nog drie wandelingen me

1. ONTDEKKERSGEVOEL ROND ABDIJ VAN AVERBODE

'De Merode' is met 700 km aan paden het grootste aaneengesloten wandelnetwerk van Vlaanderen. Tot de overheid 1.500 hectare bossen en landerijen overkocht, was het gigantische domein in nat... rond... wand... variat... glooi... Mun...